

לקנטול אוסטריו המדינה לרדום שיהודים ייצגו מדינות נוצריות. יש לזכור, שאף שהצרפתים הניקיו את חסותם לסוחרים יהודים בלבנט, הם לא אפשרו להם ליטול חלק בטקסים חגיגיים ובקבלות פנים שערכה הקנטוליה.⁴⁷ על אחת כמה וכמה נתקשו להשלים עם נוכחותם של קנטולים יהודים ובמספר שורה להם בקבלות פנים אצל השלטונות העותמניים. ועוד, בני דה פיגוטו סיגלו לעצמם גינונים אירופיים ונתמך תהלוכות פומביות שערכו ברחובות חלב בימי חג של המדינות שייצגו כמו גם בחגים היהודיים, וזאת כדי להבליט את מעמדם:

בין נושאי המשרות האחרונות שהוזכרו ניכרת כמוכן נטייה להפגין כרבים את מעמדם הקנטולרי; וכימי חג ומועד ניתן לראות תהלוכות פומפוזיות, שבהן הבחין בנקל בכובעים עטורי נוצות ובמטות שראשיהם מחוספים כסף.⁴⁸

הקנטולים לביח פיגוטו כנציגי ארצות נוצריות פשוו כמוכן את חסותם גם על נתיניהם הנוצרים של המדינות האלו. מצב זה הביא לא אחת למעורבותם בסכסוכים בין כיתות נוצריות שונות, והעמדה שנקטו לא תאמה לעתים קרובות את עמדתם של הקנטולים הצרפתים, שראו עצמם כמגני הנצרות בלבנט ועזמו על מעורבות יהודים בסכסוכים פנים נוצריים.⁴⁹ בעיקר ראו הצרפתים את עצמם כמגני חברי המסדרים הנוצריים הקתוליים בעיר. אחר מגורמי המתח העיקריים בין יהודים לנוצרים בחלב היו הסכסוכים הרבים שבין ענפייה השונים של משפחת פיגוטו לבין המסדר הפרנציזני ומסדר טרה סנטה, שפעלו בחסותה של הקנטוליה הצרפתית. המסדר הקפוציניי בחר בחלב כמקום מושבו הראשון במזרח בשנת 1626. כדי לקיים את עצמו נהג המסדר להשיך תנויות שהיו כבעלותו למשפחת פיגוטו. הוויכוח בין הצדדים, שהחל עוד במאה ה־18 סביב שאלת גובה דמי השכירות, הפך במרתצ השנים לסכסוך בדבר הבעלות על החנויות. אמנם היה זה סכסוך כלכלי, אך בעיני הסביבה הקרובה, ובכלל זה בעיני הקנטוליה הצרפתית, הוא קיבל צביון דתי מובהק:

כמעט כל בתי המסחר (האירופיים) בחלב מנוהלים על ידי יהודים מאוד עשירים. חינוך ואנטיפתייה טבעית, השואבים אולי עידוד מרעות קדומות הרוח אטון, גורמים לאחרונים שלא לבחול באמצעים כדי להכשישנו.⁵⁰

עובדת היותה של חלב מרכז נוצרי גדול חיזקה בלב תושביה הנוצרים את ביטחונם העצמי ואת יכולתם להפגין את רגשותיהם הדתיים, ועל רקע זה הלך והחריף המתח שבינם לבין היהודים. לכך נחוסו המאבק על עמדות בכלכלה ובאדמיניסטרציה המקומית ודעות קדומות אנטי יהודיות שהחזירו המיסיונרים האירופיים.⁵¹ אחת ההאשמות שסייעה לכיבוי היצרים נגד היהודים היתה כי בית הנבט היה בעבר כנסייה.⁵² עלילת הרם היתה משרשת בלב הנוצרים בחלב כמו גם בלב לא מעטים מאנשי הקנטוליה הצרפתית. וכך מתאר את הדברים קנטול צרפת עצמו:

יהודי חלב נמנים עם כת אכורית, שעיקריה סודיים, שלה מייחסים אמונת תלות ברביות ושיכיות דמים. זו אותה כת המואשמת שבמקום להעלות שה קרבן בפסח, ככתוב בתורת משה, משתמשת ברם אדם ללישת המצות. מכאן האימה שחשים כאן הנוצרים מפני היהודים והשנאה שהאחרונים מפגינים בכל הדומנות בתגובה.⁵³

47 עיין הגרה 29 לעיל.

48 [Schwarzfuchs (above, note 3), p. 716; Neale (above, note 46), vol. 2, pp. 105-106 (הצדק) (הערה 2 לעיל), עמ' 60.]

49 על סכסוכים אלה ומעורבות בני פיגוטו בהם עיין בהרחבה: Marcus (above, note 5), pp. 47-48; Le Calloch (above, note 3), pp. 151-152 (הערה 2 לעיל), עמ' 264-265.

50 שתפתחו בשנות החמישים של המאה ה־19 עיין בהרחבה: הרול (הערה 1 לעיל), עמ' 273-272.

51 על יהודים שחפסו עמדות בכיידת באדמיניסטרציה העותמנית בחלב, ראה למשל: מ. לבטון, נבחה השלחן, אוסטר חרכיח, דף קיב ע"ב, חושן משפט, סימן לט.

52 הגרה 29 לעיל, עמ' 10.